

Samrådsredogörelse

Väg 136 Ottenby-Borgholm, delen Isgärde-Rälla

Mörbylånga kommun och Borgholms kommun, Kalmar län

Vägplan, Dokumentdatum: 2023-05-02

Uppdragsnummer: 171640

Trafikverket

Postadress: Trafikverket Region Syd, Box 543, 291 25 Kristianstad

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse. Väg 136 Ottenby-Borgholm, delen Isgärde-Rälla, Mörbylånga kommun och Borgholms kommun, Kalmar län.

Författare: Kerstin Andersson och Pia Sartorius, Sweco

Dokumentdatum: 2023-05-02

Ärendenummer: TRV 2020/41260

Uppdragsnummer: 171640

Version: 3.0

Kontaktperson: Carl-Fredrik Nelson

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Planlägningsbeskrivning	5
3	Samrådsrets	6
4	Samråd i tidigare skeden	6
5	Samråd	7
5.1.	Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan, skede samrådsunderlag	7
5.1.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	7
5.1.2.	Samråd med berörd kommun, Borgholms kommun	7
5.1.3.	Samråd med berörd kommun, Mörbylånga kommun	7
5.1.4.	Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	8
5.1.5.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	9
5.2.	Samråd vid utformning av planförslaget, skede samrådshandling	12
5.2.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	12
5.2.2.	Samråd med berörd kommun, Borgholms kommun	14
5.2.3.	Samråd med berörd kommun, Mörbylånga kommun	16
5.2.4.	Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	16
5.2.5.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	21

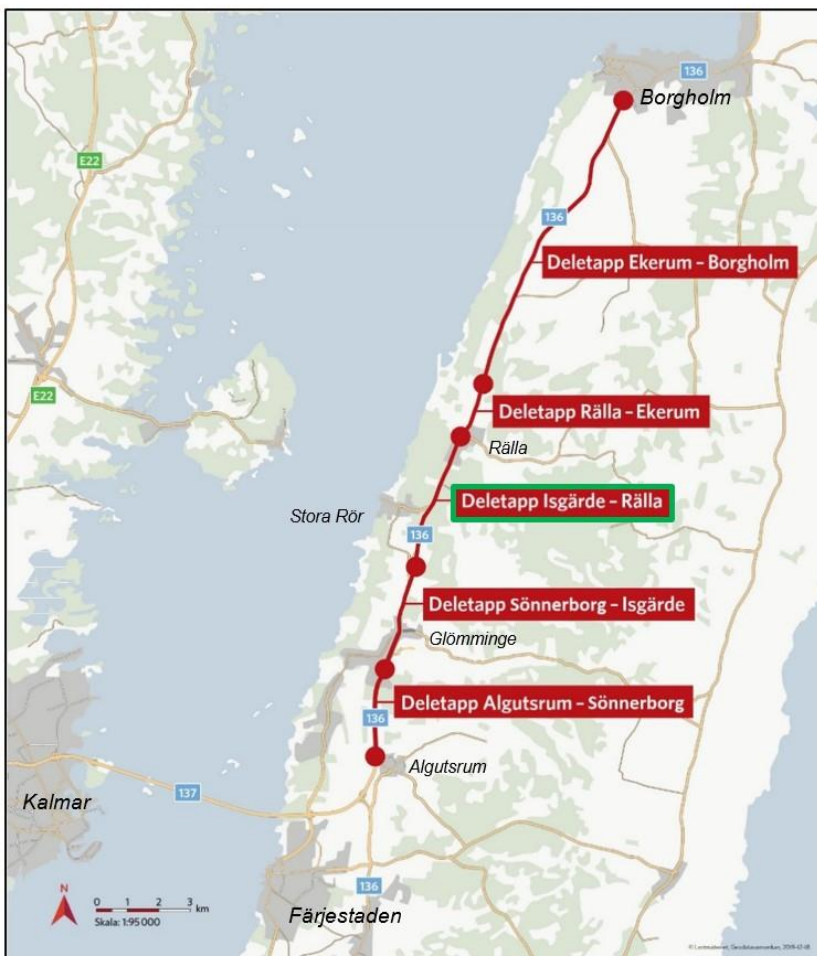
I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Allt underlag såsom protokoll, minnesanteckningar, samrådsyttrande med mera, finns att hämta från Trafikverkets diarium. Ärendenummer är TRV 2020/41260.

1 Sammanfattning

Väg 136 sträcker sig från söder till norr på västra Öland. Det aktuella projektet, väg 136 mellan Isgärde och Rälla, ingår som en deletapp i en översyn och standardhöjning av väg 136 på sträckan mellan Algutsrum och Borgholm för att förbättra framkomligheten och trafiksäkerheten.

Ettappindelningen utgörs av sträckorna: Algutsrum-Sönnerborg, Sönnerborg-Isgärde och Isgärde-Rälla, Rälla-Ekerum och Ekerum-Borgholm, se Figur 1. Först i planeringen ligger sträckan Rälla-Ekerum, sist i planeringen är Ekerum-Borgholm. Projekteringen för Algutsrum-Sönnerborg och Sönnerborg-Isgärde har avbrutits.

Figur 1 Vägplanen för Isgärde-Rälla ingår i ett större sammanhang där trafiksäkerhetshöjande åtgärder och framkomlighetsåtgärder planeras för väg 136 mellan Algutsrum och Borgholm.

Trafikverkets planläggningsprocess för vägplan illustreras i Figur 2.

Figur 2 Trafikverkets planläggningsprocess för vägplan.

I skede samrådsunderlag genomfördes samråd med allmänheten gemensamt för sträckan Algutsrum-Rälla mellan 2018-10-29 och 2018-11-16.

Utifrån samrådsunderlaget i skede samrådsunderlag fattade Länsstyrelsen i Kalmar län beslut 2019-01-24 att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

I skede samrådshandling ändrades den ursprungliga etappindelningen och den ursprungliga vägplanen Glömminge-Rälla upp i två vägplaner: Glömminge-Isgärde och Isgärde-Rälla.

Under våren 2019, i skede samrådshandling, genomfördes en utredning för att revidera projektets ingående åtgärder utifrån ramen för avsatta medel i den regionala transportplanen och uppfyllnadgrad av satta projektmål. Utredningen resulterade i att den ursprungliga planen med mötesseparerad 2+1-väg utgår på flera delar av vägsträckan mellan Algutsrum och Borgholm. Mötesfri väg utgår helt på sträckan Isgärde-Rälla.

Under hösten 2019 fortsatte arbetet med vägplanen för väg 136, Isgärde-Rälla i skede samrådshandling utifrån den nya inriktningen som bland annat omfattar en ny korsning mot Stora Rör, en ny gång- och cykelport, ett sammanhängande nät för gång- och cykeltrafik, stängning av utfarter till väg 136 och åtgärder för kollektivtrafik.

Under tiden för samråd i skede samrådshandling rådde restriktioner gällande fysiska sammankomster. Samrådsmaterialet för vägplanen väg 136, Isgärde-Rälla gjordes därför tillgängligt digitalt för samrådsgruppen på Trafikverkets webbplats under tiden 2021-06-21 – 2021-08-15. Möjligheten att boka telefonmöten och enskilda möten utomhus erbjöds särskilt berörda fastighetsägare.

Under projektets gång har åtskilliga samråd hållits med flera berörda aktörer och intressenter. Denna samrådsredogörelse har i syfte att sammanfatta dessa samråd.

2 Planläggningsbeskrivning

I planläggningsbeskrivningen klarläggs syftet med samråd, vilka samrådsformer som planeras, när samråd är tänkt att genomföras och vilken samrådsgruppen är tänkt att vara.

Planlägningsbeskrivningen ska användas som stöd för styrning och genomförande av kommunikationen som sker med både interna och externa intressenter. Syftet är att redan i ett tidigt skede av planlägningsprocessen tydliggöra vad arbetet innebär och vilka ytterligare samråds- och beslutstillfällen som är att förvänta.

Planlägningsbeskrivningen för det här projektet har uppdaterats vid ett flertal tillfällen under samrådsunderlags- och samrådshandlingskedet.

Skede samrådsunderlag: 2018-08-27, 2018-09-24, 2018-10-08

Skede samrådshandling: 2019-03-18, 2019-12-19, 2020-08-14, 2020-10-21, 2021-03-17

Efter 2021-03-17 uppdateras inte planlägningsbeskrivningen längre. Trafikverket har i stället övergått till att publicera och uppdatera information om projektet på Trafikverkets hemsida.

3 Samrådsrets

Länsstyrelsen Kalmar län fattade, 2019-01-24, beslut om att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Därmed föreligger behov av samråd med en större krets intressenter som kan tänkas bli berörda.

Samrådsretsen utgörs av Mörbylånga kommun, Borgholms kommun, Länsstyrelsen i Kalmar län, myndigheter, organisationer/föreningar, enskilda som kan antas bli särskilt berörda, markägare, ledningsägare, dikningsföretag och övrig allmänhet.

Som särskilt berörd räknas bland andra fastighetsägare vars mark kan komma att tas i anspråk, tillfälligt eller permanent, eller vars anslutningsvägar mellan väg 136 och fastigheten kan komma att förändras. Särskilt berörda kan också vara boende som kan antas få högre bullernivåer efter ombyggnaden.

4 Samråd i tidigare skeden

År 2017 genomfördes en åtgärdsvalsstudie, ÅVS, för väg 136 mellan Algutsrum och Borgholm med utgångspunkt i trafiksäkerhet, kapacitet, framkomlighet och tillgänglighet samt cykelmöjligheter. Olika lösningsförslag effektbedömdes och åtgärdsvalsstudien resulterade i rekommenderade åtgärder för väg 136.

Under skede samrådsunderlag hölls samråd med allmänheten 2018-11-05. Samrådsmötet hölls gemensamt för sträckan Algutsrum-Rälla. Synpunkter på projektet och samrådsunderlaget kunde under denna period skickas in skriftligt till Trafikverket.

2019-01-24 fattade Länsstyrelsen i Kalmar län beslut om att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

5 Samråd

5.1. Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan, skede samrådsunderlag

5.1.1. Samråd med berörd länsstyrelse

I skede samrådsunderlag hölls samråd med Länsstyrelsen i Kalmar län gemensamt för sträckan Algutsrum-Rälla. Projektet presenterades avseende behov, brister och problem samt planerade åtgärder och översiktlig tidplan. Resultaten av genomförd landskapsanalys och naturvärdesinventering presenterades.

Länsstyrelsen informerade om sitt åtgärdsprogram för hotade arter och om det pågående arbetet med bildningen naturreservat Rälla-Ekerum.

Under samrådstiden i skede samrådsunderlag inkom Länsstyrelsen i Kalmar län med ett yttrande där de informerade om gjorda inventeringar, samt om förekomsten av hotade arter och i vilka områden dessa arter lever.

5.1.2. Samråd med berörd kommun, Borgholms kommun

Samråd med Borgholms kommun hölls gemensamt för sträckan Algutsrum-Rälla. Under mötet presenterades projektet med vid tiden gällande etappindelning, behov, brister och problem samt planerade åtgärder och översiktlig tidplan. Under samrådet diskuterades kommande detaljplaner och kommunala byggnadsplaner som kan beröras av vägplanen. I samrådet ingick även diskussion om korsningsåtgärder och lokalgator.

Kommunen betonade vikten av att utreda gång- och cykeltrafiken mellan Stora Rör och Rälla, både längs med väg 136 och tvärs över den. Detta är en del av barns skolväg. Kommunen planerar för utbyggnad av VA-nätet vilken berör västra sidan av väg 136. Kommunen betonade även vikten av samråd med Länsstyrelsen angående planeringen för att göra Rällaskogen till naturreservat.

Borgholms kommun inkom inte med skriftligt yttrande under samrådstiden i skede samrådsunderlag.

5.1.3. Samråd med berörd kommun, Mörbylånga kommun

Samråd med Mörbylånga kommun hölls gemensamt för sträckan Algutsrum-Rälla. Under mötet presenterades projektet med vid tiden gällande etappindelning, behov, brister och problem samt planerade åtgärder och översiktlig tidplan.

Under samrådstiden i skede samrådsunderlag inkom Mörbylånga kommun med ett yttrande där de uttrycker att de ser positivt på en ombyggnad till en trafiksäker väg med bra framkomlighet. Det är en investering för framtiden för hela Öland, norr om bron.

Mörbylånga kommun har tagit del av samrådsunderlaget och har inga direkta synpunkter på det utskickade materialet, förutom att det noteras att en kollektivtrafikplats i Algutsrum inte överensstämmer med kommunens översiktsplan. Kommunen ser också fram emot fler möten med Trafikverket efterhand som olika tekniska lösningar utreds och beslutas. Kommunen har flera pågående detaljplaner längs sträckan Algutsrum-Glömminge som måste anpassas till vägprojektet.

5.1.4. Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

I skede samrådsunderlag genomfördes samråd med allmänheten gemensamt för sträckan Algutsrum-Rälla, med vid tiden gällande deletappindelning Algutsrum-Glömminge och Glömminge-Rälla.

Samråd med allmänhet och enskilda som kan bli särskilt berörda hölls i form av ett Öppet hus 2018-11-05 i Glömminge skola. Inbjudan skedde genom brevutskick samt annonsering i lokaltidningar.

Samrådsmaterial fanns tillgängligt under samrådstiden 2018-10-29 – 2018-11-16 på Trafikverket i Kalmar samt på Trafikverkets webbplats.

Under samrådsperioden inkom 56 skrivelser från privatpersoner. Dessa kan sammanfattas enligt nedan:

- 24 skrivelser klart negativa till 2+1-väg med mitträcke
- En person är troligen negativ till 2+1-väg
- Åtta skrivelser är positiva till 2+1-väg
- Fyra skrivelser innehåller frågor om förändrade bullernivåer och enskilda fastigheters utfarter
- Elva skrivelser fokuserar på behovet av bättre cykelbanor, säkrare busshållplatser och ombyggnad av utpekade korsningar som anses trafikfarliga. I dessa skrivelser tas ingen ställning för eller emot 2+1-väg.
- Åtta skrivelser gäller synpunkter om hastigheten, där samtliga är emot höjd hastighet på väg 136, särskilt gäller detta genom Glömminge.

De argument mot vägombyggnaden som framförs av de som är negativa handlar om tidsvinster, hastigheter, trafiksäkerhet och att vägen förstör Ölands unika natur-, kultur och miljövärden.

De som är kritiska tycker att det är fel att lägga så mycket pengar för att korta restiderna, då det bara kan ge ett par minuters kortare restider. Många traktorer och andra lantbruksmaskiner trafikerar väg 136, och kommer i praktiken att hindra högre hastigheter. Därutöver leder omledning av infartsvägar till att de boende många gånger får längre restider, hävdar de.

De kritiska anser också att en mötesfri 2+1-väg med mitträcke inte är mer trafiksäker. Det beror dels på det stora antalet långsamma landbruksfordon som körs på vägen, och som innebär chansartade omkörningar, dels på att viltolyckor kommer att bli värre då hastigheten är högre. Alla som är kritiska motsätter sig högre hastigheter på väg 136, särskilt gäller detta genom Glömminge och i närheten av skolan. Många förespråkar även en omledning av väg 136 runt Glömminge.

Ett ofta återkommande argument är att vägutbyggnaden förstör det som är unikt med Öland såsom blommande och artrika vägrenar, stenmurar, fornlämningar och historiska byggnader och olika typer av besöksmål längs vägen. Turisterna ska inte åka fort genom landskapet, utan i mer maklig takt för att hinna se och uppleva landskapet och dess besöksmål och lokala näringsliv. Många boende säger att de valt Öland på grund av

lantligheten och lugnet, och de anser att vägen förstör dessa värden och därför inte hör hemma på Öland.

Trafikverket svarar

Ombyggnaden av väg 136 planeras mot bakgrund av dålig framkomlighet och bristande trafiksäkerhet. Det finns även ett behov att förbättra gång- och cykelvägnätet och möjligheterna att resa med kollektivtrafik. I Trafikverkets arbete ingår att se över dagens utfarter och samordna dessa till färre och mer trafiksäkra anslutningar och utfarter. I arbetet ingår även att förbättra möjligheterna att gå och cykla längs med och korsa väg 136, samt åtgärder för att göra kollektivtrafiken mer attraktiv på sträckan.

Inom projektet är hänsyn till Ölands unika värden en viktig förutsättning. Ett av projektmålen är att värna om befintliga natur- och kulturmiljövärden samt landskapets visuella kvaliteter.

Under våren 2019 genomfördes en utredning för att revidera projektets ingående åtgärder utifrån ramen för avsatta medel i den regionala transportplanen och uppfyllnadgrad av satta projektmål. Utredningen resulterade i att den ursprungliga planen med mötteseparerad 2+1-väg utgår på flera delar av vägsträckan mellan Algutsrum och Borgholm. Mötesfri väg utgår helt på sträckan Isgärde-Rälla.

I övrigt kommer Trafikverket att ta med sig inkomna synpunkter och ta ställning till dem efterhand som planeringsprocessen fortskrider.

5.1.5. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Under samrådstiden i skede samrådsunderlag inkom 19 yttranden från berörda myndigheter och föreningar.

Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt **SGU** avstår från yttrande. **Försvarsmakten** har inget att erinra mot vägplanen.

SGI, Statens geotekniska institut noterar att väg 136 går genom två vattenskyddsområden, varav ett berörs av vägplanen för Isgärde-Rälla. SGI rekommenderar vidare att miljötekniska undersökningar och riskbedömningar utförs i anslutning till de identifierade förorenade områden som finns längs den planerade sträckningen, detta för att avgränsa eventuella föroreningar innan anläggningsarbetet börjar. SGI påminner om skyldigheten att anmäla eventuella föroreningar som kan påträffas under arbetets gång och att massor från schaktning ska omhändertas. Asfalt kan innehålla stenkolstjära och kan vara en föroreningsrisk. Det behövs en strategi för att undvika spridning av föroreningar.

Skogsstyrelsen har inget att tillföra utöver påpekandet att det är viktigt att skydda miljö- och naturresurser under anläggningsarbetena. Det är viktigt att söka lösningar där negativ påverkan minimeras. Skogsstyrelsen betonar skogens värden för rekreation, boende och för den enskilde skogsägaren.

SMHI påtalar vikten av att ta hänsyn till det framtida klimatet, som innebär att lufttemperaturen förväntas stiga och att risken för skyfall ökar och att det därmed förväntas bli större flöden i vattendrag. SMHI ställer frågan om den aktuella ombyggnaden innebär en

miljövinst. SMHI anser att en emissionsinventering bör göras. Det bör framgå av den utredningen hur stora de totala utsläppen av växthusgaser och av luftföroreningar kommer att vara i området efter ombyggnaden i förhållande till nuläget. SMHI noterar med tillfredsställelse att ombyggnaden ska underlätta för cyklister och kollektivtrafikresenärer. Busshållplatser och cykelbanor bör byggas och anläggas så att det blir attraktiva alternativ till bilen, betonar SMHI. Slutligen måste det säkerställas att gällande miljö kvalitetsnormer klaras för boende i området.

Svenska kraftnät har inget att erinra mot upprättat förslag, och betraktar ärendet som avslutat.

E.ON meddelar att de har flera lokalnätlednings såsom hög- och lågspänningsledningar både i mark och i luft, som ligger inom det aktuella området. Även så berörs E.ON:s regionnätledningar. E.ON påminner därför om att Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter gäller och inte tillåter undantag, samt om regelverket för arbete under och bredvid kraftledningar. E.ON påminner även om gällande krav för bland annat viltstängsel och belysningsstolpar samt för väg som korsar luftledningar. Slutligen måste exakt läge för markkablar säkerställas innan markarbeten påbörjas och kontakter med E.ON tas inför ledningsflyttningar.

Borgholm Energi AB påpekar i sitt yttrande att väg 136 går genom Rälla Tallfältets vattenskyddsområde och att dragningen medför en alltför stor risk och inte är acceptabel. Rälla Tallfältets vattenskyddsområde har ett mycket högt skyddsvärde. Trafikverket måste visa hur risken till följd av diffusa utsläpp och läckage vid olyckor kan hanteras och hur en acceptabel risknivå kan uppnås. Energibolaget kräver också att samrådsunderlaget kompletteras med åtgärdsförslag och en riskanalys. Detta får inte komma in för sent i planprocessen. För dagens sträckning har riskerna inte beaktats.

Sveriges Motorcyklister, SMC och SMC Kalmar län har lämnat ett gemensamt yttrande. Intresseföreningarna anser att även motorcyklister och förare av mopedklass I ska betraktas som oskyddade trafikanter, men att Trafikverket inte tillämpat det synsättet i sin planering. På Öland och i Kalmar län finns ett stort antal motorcyklister (1 200 resp. 3 000) samt många mopedister klass 1. Många av dessa kör dagligen på väg 136. De olyckor som skett med MC har alla skett i korsningar vilket inte hindras med mitträcke. Mitträcken innebär en förhöjd skaderisk enligt skrivelsen. Chansen för en motorcyklist att överleva är större vid en kollision med bil än med ett vajerräcke, hävdas i yttrandet. Föreningarna vill hellre ha en räfflad mittseparering i stället för mitträcke, och säkra av- och påfarter, korsningar med ljussignaler eller cirkulationsplatser för att öka framkomligheten. Motorcyklisterna är också emot fasta föremål längs vägrenarna.

Företagarna Öland är motståndare till vägombyggnaden, och anser inte att en 2+1-väg innebär förbättrad trafiksäkerhet. Det beror på det stora antalet lantbruksmaskiner som sommartid körs på vägen och skapar köer, vilket i sin tur leder till chansartade omkörningar. Företagarföreningen vill i stället ha en väg utanför både Glömminge och Rälla samt utbyggnad av cykelvägnätet.

Rällaskogens vänner påpekar att höjd hastighet till 100 km/tim innebär att viltolyckorna blir värre. Rällaskogens vänner vill i stället ha fler fartkameror längs sträckan och fler insatser av trafikpolisen. Föreningen är motståndare till 2+1-vägen då den bland annat "tar

bort världens längsta blomsterrabatter” och ”förstör naturen som turisterna älskar”. Rällaskogens vänner har i ytterligare en skrivelse påpekat att ombyggnaden inte ger några vinster eftersom den skapar omvägar för boende då utfarter stängs. Föreningen vill i stället ha ombyggnad av utfarten vid Stora Rör samt fler cykel- och gångvägar på hela Öland.

Rälla Tall Samfällighetsförening anser att säkrare korsningar är viktigare än höjd hastighet, och det gäller särskilt in- och utfart till Stora Rör och Högsrumsvägen. Trafikljus eller rondell önskas. Det behövs även en cykelväg Algutsrum-Borgholm med gång- och cykeltunnel i Rälla. Föreningen anser inte att 2+1-vägen är en framtidsinvestering och att det saknas en framtidsanalys, som omfattar ny teknik och nya fordon. Samfällighetsföreningen tycker vidare att fyrstegsprincipen bättre ska följas, och att Trafikverket i det här fallet hoppat över de tre första stegen. Man påpekar även att utförd åtgärdsvalsstudie (ÅVS) visat att tidigare utredningsförslag inte varit möjliga att realisera, och efterlyser en diskussion om resultaten från åtgärdsvalsstudien. Föreningen tar också upp en rad nationella och regionala mål som är motstridiga och anser att det finns riksintressen och skyddsområden som hindrar vägutbyggnaden. Föreningen nämner även en rad regionala och lokala dokument, vars mål, enligt föreningen, borde innebära att 2+1-vägen inte kan byggas. Det handlar bland annat om mål att främja cykling och kollektivtrafik och minska biltrafikens miljöpåverkan, samt mål om hållbar besöksnäring. Inget av dessa mål kan uppfyllas genom 100 km/tim, anser föreningen. Föreningen bedömer vidare att 2+1-vägen skapar värre trafikolyckor.

Smart Village Sweden Ek förening har i mejlväxling ställt frågor om när och var samrådet hålls, inget egentligt yttrande har lämnats in.

Stora Rörs intresseförmedling konstaterar i sitt yttrande att en säker utfart till väg 136 vid Rälla Tall med minsta möjliga ombyggnad av vägen kan åstadkommas genom att en norrgående mittfil byggs. Bilar från Stora Rör kan göra vänstersväng, därefter köra mot norr och till en början endast beakta den södergående trafiken, köa in i mittfilen för att sedan beakta den norrgående trafiken. Vid Rälla Tall kan vägbanan breddas utan att privata fastigheter berörs. Allt bör genomföras snarast, anser föreningen.

Öfra Stora rörs vägsamfällighet är emot 2+1-vägen. Vägsamfälligheten ifrågasätter att pendlingen blir snabbare då boende tvingas till omvägar och att jordbruksmaskiner sänker farten, tvärtom kan många få längre restider. Vägsamfälligheten ifrågasätter även att trafiksäkerheten förbättras, då 136.an är en ”bygata” med många boende längs vägen, och att boende kommer att kliva över mitträcket för att nå bl.a. busshållplatser. Högre hastigheter ger allvarigare viltolyckor. Tror att risken för tvära inbromsningar i kökrockar i stället ökar. Vägsamfällighetens förslag är att i stället sänka farten under högsäsong och bygga om korsningen till Stora Rör. Vidare påpekas att Trafikverket ska ta ökat buller på allvar, samt tänka på den lokala turismnäringen på Öland och lantbrukarnas behov av att korsa väg 136.

Trafikverket svarar

Ombyggnaden av väg 136 planeras mot bakgrund av dålig framkomlighet och bristande trafiksäkerhet. Det finns också ett behov att förbättra gång- och cykelvägnätet och möjligheterna att resa med kollektivtrafik. I arbetet ingår att se över dagens utfarter och samordna dessa till färre och mer trafiksäkra anslutningar. Motorcyklister betraktas av

Trafikverket som oskyddade trafikanter och uppsättning av fasta föremål längs vägen sker endast efter noggrant övervägande.

Under våren 2019 genomfördes en utredning för att revidera projektets ingående åtgärder utifrån ramen för avsatta medel i den regionala transportplanen och uppfyllnadgrad av satta projektmål. Utredningen resulterade i att den ursprungliga planen med mötesseparerad 2+1-väg utgår på flera delar av vägsträckan mellan Algutsrum och Borgholm. Mötesfri väg utgår helt på sträckan Isgärde-Rälla.

I övrigt kommer Trafikverket att ta med sig inkomna synpunkter och ta ställning till dem efterhand som planeringsprocessen fortskrider.

5.2. Samråd vid utformning av planförslaget, skede samrådshandling

Under hösten 2019 fortsatte arbetet med vägplanen i skede samrådshandling utifrån den nya inriktningen som bland annat omfattar en ny korsning mot Stora Rör, en ny gång- och cykelport, ett sammanhängande nät för gång- och cykeltrafik, stängning av utfarter till väg 136 och åtgärder för kollektivtrafik. Mötesfri väg utgår helt på sträckan Isgärde-Rälla.

Samråd har genomförts under skede samrådshandling för sträckan Isgärde-Rälla. Annonsering av samrådet gjordes i form av brevutskick till samrådsgruppen och annonsering i lokaltidningar. Samrådshandlingen fanns tillgängligt att ta del av på Trafikverkets webbplats under samrådstiden från 2021-06-21 till 2021-08-15. Samrådsgruppen ombads inkomma med skriftliga yttranden under denna tid. Särskilt berörda fastighetsägare erbjuds möjlighet att boka telefonmöten eller enskilda möten utomhus på orten.

Under hela samrådshandlingskedet hölls flera samråd med vissa särskilt berörda intressenter i samrådsgruppen som Borgholms kommun och Borgholm Energi AB.

5.2.1. Samråd med berörd länsstyrelse

I skede samrådshandling har sju samrådsmöten hållits med Länsstyrelsen Kalmar län samt ett gemensamt platsbesök med förvaltare för naturreservat Rälla-Ekerum. Vid samråd har Länsstyrelsen informerats om inriktningen av projektet och dess tidplan. Även specifika sakfrågor på sträckan har diskuterats som till exempel arkeologiska undersökningar, naturvärden, grundvattenfrågor och avvattning samt åtgärder inom naturreservat Rälla-Ekerum.

I yttrande under samrådstiden, i skede samrådshandling, hänvisar Länsstyrelsen till tidigare yttranden i ärendet och framhåller att MKB inte var framtagen vid tiden. Vidare belyser Länsstyrelsen följande ämnesområden i sitt yttrande:

Natur

Länsstyrelsen framhåller att det behövs en naturvärdesinventering för hela utredningsområdet, inte bara området som sträcker sig 50 meter in från vägen. Inventeringen ska göras enligt svensk standard, på fältnivå med detaljeringsgraden, detalj. Extra fokus ska läggas på insekter och framför allt sandanknutna arter och steklar.

Länsstyrelsen listar ett antal naturvärden vilka ska beskrivas utifrån hur de påverkas av vägplanen och hur påverkan kan minimeras eller helst undvikas helt.

Bland annat listas: naturreservat Rälla-Ekerum, biotopskyddade objekt, fridlysta och rödlistade arter, skyddsvärda träd, områden som ingår i åtgärdsprogram för sandboende arter, storsvampar barriäreffekter för större vilt och mindre djur och insekter, kompensationsåtgärder, belysning och invasiva arter.

Miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten samt dagvattenhantering

Länsstyrelsen efterfrågar att alla vattenfrågor måste sättas i ett större sammanhang för att visa hur allt vatten, yt-, grund-, kust-, dagvatten, hänger ihop. Annars riskerar vattenfrågorna att bli osammanhängande och bedömningar blir därmed svåra att göra.

Det ska beskrivas vilken påverkan de föreslagna insatserna att ha, både kvalitativt och kvantitativt, på yt- och grundvattnet och i slutändan på sumpskogarna och kustvattnet. Som exempel nämns det dagvatten som ska hanteras från vägar och pumpningar.

Avvattning

Länsstyrelsen efterfrågar förtydligande gällande föreslagna avvattningslösningar. I samrådsmaterialet anges att dagvattenhanteringen föreslås ske i tre olika riktningar. De olika vägarna behöver noggrant utredas vidare och vilka konsekvenser detta får avseende bland annat: Rälla-formationen och dess vattenskyddsområde, bäckar, sumpskogen väster om väg 136 och kustvattnet.

Grundvatten

Länsstyrelsen påtalar att Trafikverket behöver söka tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken då att grundvattenbortledning är tillståndspliktig vattenverksamhet. Det måste även tydligt beskrivas vilken mängd vatten som avses och hur stort område som kommer påverkas. Vidare ledning till eventuella fördröjningsdammar, återinfiltration eller ledning till kustvattnet ska beskrivas.

Förorenad mark

Länsstyrelsen har inga uppgifter om föroreningar i direkt anslutning till vägsträckan, men att detta inte betyder att sträckan inte kan vara förorenad. Det finns ett antal potentiellt eller konstaterat förorenade områden i närheten av vägsträckan. Länsstyrelsen upplyser om att en plan för hur eventuellt uppkomna föroreningar ska hanteras behöver tas fram.

Buller

Länsstyrelsen påpekar att det är viktigt att det i miljökonsekvensbedömningen tydligt beskrivs vilka bulleråtgärder som behöver vidtas för att riktvärdena för buller ska efterlevas vid samtliga berörda fastigheter. Länsstyrelsen påtalar att samtliga synpunkter som tidigare har framförts gällande buller och farligt gods kvarstår.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter i detta skede angående riksintresse för kulturmiljö eller andra bebyggelsefrågor ur kulturhistorisk synvinkel utan inväntar miljökonsekvensbeskrivningen.

Fornlämningar

Länsstyrelsen hänvisar till att synpunkter som tidigare framförts i ärendet fortfarande stämmer. Arbetet pågår med att utreda fornlämningsbilderna och att det kommer krävas fortsatta arkeologiska åtgärder inför planering och val av åtgärder.

Trafikverket svarar

Länsstyrelsens yttrande under samrådshandlingsskedet har beaktats i arbetet med vägplanen och miljökonsekvensbeskrivningen.

5.2.2. Samråd med berörd kommun, Borgholms kommun

I skede samrådshandling har runt 35 samrådsmöten hållits med Borgholms kommun. Vid flera av dessa möten har även Borgholm Energi AB medverkat. Flera samrådsmöten har rört samordning mellan vägplanen och kommunens pågående detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl. samt åtgärder kopplade till Rälla Tallfältets vattenskyddsområde.

Anslutningar mot detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl. har utformats i samråd med Borgholms kommun. Ett av vägplanens projektmål är att skapa ett sammanhängande nät för gång- och cykeltrafik på sträckan mellan Stora Rör och Rälla och parterna har enat om att samordna funktioner mellan väg- och detaljplan där Borgholms kommun ansvarar för att skapa en länk i gång- och cykelnätet genom detaljplanområdet Stora Rör 2:1 m.fl.. På så sätt har markanspråk kunnat begränsas.

En ny planskild gång- och cykelport föreslås inom vägplanen och Trafikverket och Borgholms kommun har gjort bedömningen att det mest gynnsamma läget för denna, sett till befintlig och kommande bebyggelse, är vid den nuvarande Stora Rörskorsningen. Gällande gång- och cykelporten i höjd med Stora Rör har parterna enats gällande konstruktionstyp och tolererbar grundvattenbortledning i bygg- och driftskede. Parterna har även samrätt gällande försiktighetsåtgärder i byggskedet för att minimera risken för läckage av grundvatten i samband med bergschakt vid den planerade gång- och cykelporten. Trafikverket har tillsammans med Borgholms kommun och Borgholm Energi AB nått samsyn i avvattningsåtgärder kopplade till utbyggnadsförslaget, däribland att avbördat vatten från portläget kan ledas till infiltrationsyta inom detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl. vid höga flöden.

I yttrande under samrådstiden, i skede samrådshandling, uttrycker Borgholms kommun att de ser positivt på förslaget till ny vägplan och att denna ligger i linje med den avsiktsförklaring som sedan tidigare finns upprättad mellan kommunen och Trafikverket. Planen bedöms väl avvägd vad gäller olika intressen som förbättrad trafiksäkerhet för gående- och cyklister, tillgänglighet till kollektivtrafik samt framkomligheten för den genomgående trafiken. Kommunen anser att förbättringar i infrastruktur och trafiksäkerhet är av största vikt för den fortsatta utvecklingen av området och då inte minst vad gäller det pågående detaljplanarbetet i Stora Rör.

Kommunen framhåller vikten av att skydda vattenskyddsområdet och att vägdagvatten hanteras på ett sätt som minimerar riskerna för skada på vattenskyddsområdet, planområdet för detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl. samt naturreservatet nedanför landborgskanten. Dagvattenhanteringen ska ske i samförstånd med kommunen så att läckage av föroreningar till underliggande grundvatten förhindras och uppfyller krav på att inte försämra miljö kvalitetsnormer för grund- och ytvatten. De anser vidare att det är av stor vikt att hanteringen av vägdagvattnet anordnas så att föroreningar inte kan leta sig ner

till grundvattnet eller påverka ytvattnets kvalitet i samband med en eventuell olycka längs vägen.

Kommunen ser positivt på Trafikverkets ambition att utformningen tas fram i samråd med Borgholms kommun.

I skrivelse daterad 2022-05-19 uttrycker Borgholms kommun att de ser positivt på en gång- och cykelport vid den nuvarande Stora Rörskorsningen. Kommunens grundinställning är att all grundvattenavsänkning inom vattenskyddsområdet är olämplig, men avvägt mot samhällsnyttan med en gång- och cykelport kan en mindre grundvattenavsänkning tolereras. För att erhålla en så liten grundvattenavsänkning som möjligt ska den brokonstruktion väljas, som innebär lägst grundläggningsnivå. I skrivelsen framhålls att det är viktigt att vägdragvatten hanteras så att det under inga omständigheter försvårar dagvattenhanteringen inom kommunens detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl..

Under sommaren 2022 förvärvade Borgholms kommun fastigheten Rälla Tall 6:1 som tidigare var en privatägd bostadsfastighet. De ändrade ägandeformerna föranledde nya samråd med Borgholms kommun gällande kommunens planer för fastigheten. Trafikverket och Borgholms kommun är eniga i bedömningen att markanspråk för statliga och kommunala åtgärder i första hand ska göras inom kommunalt ägd mark för att minimera intrång inom privat fastighetsmark i möjligaste mån.

Trafikverket svarar

Trafikverket ser positivt på dialogen med Borgholms kommun och samverkan parterna emellan i syfte att uppnå den största totala samhällsnyttan genom att samordna åtgärder och funktioner. En serie samordningsmöten har hållits med Borgholms kommun gällande ansvarsfördelning och samverkan. Den slutliga överenskommelsen kommer att beskrivas i ett avtal mellan Borgholms kommun och Trafikverket.

Yt- och grundvattenförekomster är centrala intressen för projektet och har beaktats genom hela arbetsprocessen. Flera anpassningar och åtgärder har inarbetats i vägplanen för att värna god vattenkvalitet och -kvantitet samt råvattenförsörjning. De trafiksäkerhetshöjande vägåtgärder som ingår i projektet, som korsningsåtgärd, stängning av direktanslutningar och separerad gång- och cykelväg bidrar till att minska risken för trafikolyckor generellt. Genom att minska risken för fordonsolyckor minskar även risken för föroreningsutsläpp inom Rälla Tallfältets vattenskyddsområde. I vägplanen föreslås även mer specifika vattenskyddsåtgärder som högkapacitetsräcken, återinfiltration av avbördat grundvatten inom samma grundvattenförekomst samt vegetationsklädda diken utmed ombyggnadssträckan av väg 136 inom vattenskyddsområdet för att förhindra spridning av diffusa föroreningar.

Vidare kommer det att göras en tillståndsansökan för vattenverksamhet.

Vattenverksamheten avser grundvattenbortledning i bygg- och driftskede för ny planskild gång- och cykelport, gång- och cykelväg och pumpstation i läget för den nuvarande korsningen mellan väg 965, Stora Rörsvägen och väg 136. Den kommande miljödomen kommer bland annat att fastställa skyddsåtgärder i byggskedet för att minimera risken för negativ grundvattenpåverkan i samband med bergschakt vid portläget.

Med anledning av Borgholms kommuns förvärv av fastigheten Rälla Tall 6:1 utredde Trafikverket under hösten 2022 alternativet att flytta väg 136 ytterligare västerut för att minska markanspråken inom privata fastigheter på östra sidan av vägen. Det ledde fram till bedömningen att det är motiverat att flytta väglinjen ytterligare västerut vilket föranledde en omprojektering av väg 136 och gc-port under början av 2023. Den nya utformningen ger ökade markanspråk inom de kommunala fastigheterna Rälla Tall 6:1 och Rälla Tall 2:1, vilket regleras genom avtal med Borgholms kommun.

5.2.3. Samråd med berörd kommun, Mörbylånga kommun

I skede samrådshandling har ett tiotal samrådsmöten hållits med Mörbylånga kommun, men dessa har främst rört intilliggande deletapper eftersom endast en liten del av etappen Isgärde-Rälla ligger inom Mörbylånga kommun. Kommunen har dock vid dessa tillfällen informerats om inriktningen av projektet och dess tidplan.

I yttrande under samrådstiden, i skede samrådshandling, uttrycker Mörbylånga kommun att de anser att förslaget är väl avvägt och ger stora vinster för oskyddade trafikanter, kollektivtrafik och framkomligheten på sträckan. Förslaget möjliggör utbyggnad av gc-nätet söderut mot Glömminge både öster och väster om väg 136.

Kommunen poängterar vikten av skyddsåtgärder för grundvattenförekomster.

Trafikverket svarar

Kommunens synpunkter har beaktats i arbetet med vägplanen.

5.2.4. Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

Under samrådstiden våren 2021 hölls inga fysiska samrådsmöten med allmänheten med hänsyn till rådande smittskyddsrestriktioner. Information om samråd skedde genom brevtidskick samt annonsering i lokaltidningar. Samrådsmaterialet fanns tillgängligt för samrådsretsen inklusive övrig allmänhet under samrådstiden 2021-06-24 och 2021-08-15 på Trafikverkets webbplats. Under samrådstiden var det möjligt att lämna synpunkter genom att inkomma med skriftliga yttranden.

Direkt berörda fastighetsägare erbjöds möjlighet att boka tid för telefonmöte eller möte utomhus på plats med Trafikverket för att kunna ställa frågor.

Samråd via telefon skedde 2021-06-30 och samråd utomhus skedde 2021-06-29 och 2021-07-01. Sammanlagt hölls ett telefonmöte och fem möten på plats. De enskilda intressenterna informerades om att dessa möten inte protokollfördes utan att yttranden måste inkomma skriftligt till Trafikverket för diarieföring.

I enlighet med dataskyddsförordningen, GDPR, och skyddandet av personuppgifter kommer uppgifter som framkom vid samrådsmöten med enskilda berörda inte att redovisas här. Trafikverket har uppgifter om vilka samråd som genomförts och alla skriftligt inkomna yttranden finns sparade hos Trafikverket.

Under samrådsperioden har 13 enskilda skrivelser från privatpersoner inkommit. Vissa skrivelser är undertecknade av flera personer vilket gör att det totala antalet yttranden räknas som 19.

De synpunkter som framhålls i yttranden under samrådshandlingsskedet kan sammanfattats enligt nedan. I efterföljande text beskrivs synpunkterna samt Trafikverkets svar på dessa.

- 1) 7 motsätter sig att busshållplatser försvinner på sträckan
- 2) 4 anger negativ inverkan på den egna fastigheten
- 3) 4 har negativa synpunkter på lokalgators utformning
- 4) 4 ifrågasätter projektmål och projektets inriktning
- 5) 3 har negativa synpunkter på gång- och cykelnätets utformning
- 6) 2 är negativa till hur samrådsmaterialet presenterats
- 7) 2 vill se omedelbara trafiksäkerhetshöjandeåtgärder utanför projektet som hastighetskameror, minskad hastighet förbi Stora Rörskorsningen och att ombyggnation av Stora Rörskorsningen påskyndas.

1) Stängning av busshållplatser

Den aspekt som flest yttranden framhåller är att busshållplatser stängs längs sträckan. Det anses missgynna kollektivtrafiken och i förlängningen miljön och idén om en levande landsbygd. Det kommer få negativ inverkan på funktionsvarierades och barns fria rörlighet eftersom avstånden mellan busshållplatserna ökar.

Trafikverket svarar

Kalmar länstrafik (KLT) ansvarar för planeringen av den lokala kollektivtrafiken vilket omfattar beslut om befintliga och nya busshållplatser. Bedömningen är att det är motiverat att slå samman mindre nyttjade busshållplatser på sträckan och ersätta dessa med nya busshållplatser med ökad standard i syfte att förkorta restiden för kollektivtrafiken. Efter samrådstiden har uppföljande samråd med KLT hållits där det gjorts en förnyad bedömning gällande antalet busshållplatser på sträckan. KLT vidhåller att det är motiverat att slå samman busshållplatserna Tallhöjden och Stugbyn och ersätta dessa med en ny förbättrad busshållplats inom vägplanen i höjd med Stora Rör. Den nuvarande busshållplatsen Södra Rälla slås samman och ersätts av en ny busshållplats som byggs i anslutning till ny gång- och cykelport i centrala Rälla. Förbättringen av gång- och cykelnätet kommer att gynna kollektivtrafiken då det blir säkrare och lättare att nå busshållplatserna. Bedömningen är att ett något längre avstånd till närmaste busshållplats kan accepteras givet att det finns en säker transportväg.

2) Negativ inverkan på enskild fastighet

Några av synpunkterna uttrycker oro för bullerpåverkan på fastighet och markintrång med påverkan på tomtens växtlighet. Oro finns även för att förslaget kommer att minska fastighetsvärdet på sträckan. Ett yttrande tar upp konsekvenserna av att infarten till fastigheten flyttas. Fastigheten skulle med förslaget förlora anslutningsmöjligheten till det befintliga garaget.

Trafikverket svarar

I vägplanen föreslås att väg 136 breddas på en sträcka. Breddningen av vägen innebär ett ökat markanspråk längs vägens sidoområden. Den vägutformning som presenterades i samrådsmaterialet i skede samrådshandling visade ett större intrång på ett antal fastigheter på östra sidan om väg 136. I det fortsatta projekteringsarbetet efter

Samrådstiden har väglinjedragningen ändrats så att breddningen till större del sker på den västra sidan av väg 136 för att på så sätt minska markintrånget i tomtmark öster om väg 136. Markintrånget görs i stället främst inom väggkantsområde på västra sidan av väg 136, norr om den nuvarande Stora Rörskorsningen. Inom väggkantsområdet har höga naturvärden identifierats, men i samråd med Länsstyrelsen har Trafikverket gjort bedömningen att det är möjligt att ersätta naturvärdet. Det nya västliga alternativet innebär fortfarande ett intrång i tomtmark och trädgårdar, men i mindre omfattning än vad som tidigare visats.

En bullerutredning har utförts för ombyggnadssträckan av väg 136 för att identifiera bostadsfastigheter där riktvärden för buller överskrids. Resultatet av bullerberäkningar visar att åtta bostadsfastigheter längs väg 136 bedöms som bullerberörda. Med föreslagna väg- och fastighetsnära bullerskyddsåtgärder som ingår i vägplanen klaras riktvärden inomhus och vid uteplats för samtliga åtta bullerberörda fastigheter.

Trafiken till och från ett antal fastigheter längs väg 136 föreslås ledas om via nya lokalgator för att minska antalet direktutfarer väg 136. Utformningen av fastigheternas nya anslutningar till lokalgatorna blir en avvägning i varje enskilt fall, men ska i möjligaste mån anpassas fastighetens bebyggelse och fastighetsägarens önskemål.

3) Lokalgators utformning

I två yttranden omnämns den föreslagna lokalgatans anslutning mot Kaprifolvägen och vidare mot Rönnerumsvägen. Det påtalas att det är mycket trångt med både hus och stenmur nära vägen samt att föreslagna lokalgata innebär negativ påverkan på Kaprifolvägen. Det påtalas att vägen inte håller för mer trafik. Det föreslås i stället att lokalgatan förlängs via kraftledningsgatan så att utfarten hamnar vid Rönnerumsvägen.

I ett yttrande framhålls den höga trafikbelastningen på Fröken Märta's väg och att det skulle behövas en ny lokalgata österut mot fotbollsplanen, söder om Rälla skola, samt att utfarten mot väg 136 stängs.

I ett annat yttrande uppmanas Trafikverket att inte bygga några lokalgator på sträckan och därmed spara marken till kommande generationer.

Trafikverket svarar

Den planerade nya lokalgatan, på östra sidan av väg 136 längs kraftledningsgatan, föreslås ansluta söderifrån till Kaprifolvägen. Anslutningen har anpassats till Kaprifolvägen så att den görs lite längre norrut än där vägen slutar idag. Enskilda vägar fastställs dock inte i vägplanen utan genom lantmäteriförrättning, vilket är en separat process. Eventuella förbättringsåtgärder för Kaprifolvägen kan därmed inte tas med i vägplanen och får hanteras i kommande lantmäteriförrättning.

Anläggandet av gång- och cykelporten vid den nuvarande Stora Rörskorsningen bidrar till möjligheten att utveckla den östra sidan om väg 136. Trafikverket håller med om att en utbyggnad av lokalgator öster om väg 136 från Rönnerumsvägen upp mot Högsrumsvägen kan bidra till att fler utfarter mot väg 136 kan stängas. Trafikverket för dialog med Borgholms kommun om att detta bör ingå i den fortsatta kommunala planeringen för att erhålla största nytta av de åtgärder som görs inom ramen för projektet.

Trafikverket har beaktat inkomna yttranden rörande lokalgatorna och har försökt optimera lokalgatornas utformning utifrån en sammanvägning med övriga intressen som finns i området. Trafikverket har gjort den samlade bedömningen att det är motiverat att ta mark i anspråk för att bygga nya lokalgator. Att stänga direktutfarter mot väg 136 medför en betydande reduktion av olycksrisken på väg 136 vilket motiverar kostnaden och markanspråket. På den västra sidan om väg 136 kommer föreslagna nya lokalgator även att ingå i ett sammanhängande nät för gång- och cykeltrafik.

4) Projekt mål och inriktning

I sju yttranden påpekas att projektet har fel ändamål och inte använder skattemedel effektivt. Förslaget anses primärt gynna den privata biltrafiken. I flera yttranden nämns att det behövs en översyn av trafiksystemet på hela Öland innan delsträckor åtgärdas.

Flera yttranden ställer sig emot ambitionen att minska restiden på sträckan. I stället föreslås att hastigheten sänks vid Stora Rörskorsningen och Stora Rörsvägen till 50 km/tim, antingen permanent eller under de mest trafikintensiva månaderna.

Den trafikprognos som anges i samrådsmaterialet för år 2045 ifrågasätts. Prognosen bygger på antagandet att den privata biltrafiken kommer fortsätta öka i framtiden, men trafikomställningen kommer kanske i stället att gå mot mer kollektivt resande och mindre arbetspendling. Under pandemiåren har det blivit allt vanligare med distansarbete och i flera yttranden påpekas att det kan vara en utveckling som håller i sig vilket skulle minska arbetspendlingen.

Man anser det även vara fel att dimensionera för trafiken under sommarmånaderna då det under resten av året inte föreligger några framkomlighetsproblem. För att minska köbildningen föreslås i stället insatser för digital trafikstyrning, till exempel reglerbara körfält på Ölandsbron och appar där biltrafikanter kan boka sin körtid.

Trafikverket svarar

Trafikverket har fått i uppdrag att öka framkomligheten och trafiksäkerheten på sträckan Algutsrum-Borgholm både för motorfordon och oskyddade trafikanter. Åtgärderna på sträckan Isgärde-Rälla ingår således i en större översyn för trafiksituationen på nordvästra Öland. Väg 136 utgör den primära färdvägen för privat biltrafik såväl som kollektivtrafik och näringslivets transporter. Randbebyggelsen och den lokala trafiken bedöms även gynnas av att framkomligheten och trafiksäkerheten förbättras på väg 136.

Trafikverket utreder i ett annat projekt hur framkomligheten på Öland kan förbättras genom åtgärder vid brofästena på vardera sida om Ölandsbron.

I vägplanen ingår förslag på trafiksäkerhets- och framkomlighetshöjande åtgärder för Stora Rörskorsningen. Den nuvarande Stora Rörskorsningen stängs och ersätts med en ny korsning i nytt läge söderut. Väg 136 kommer att breddas på en sträcka och vid den nya korsningen byggs vänstersvängskörfält för fordon som ska svänga av väg 136 in på Stora Rörsvägen och vänsterpåsvängskörfält för fordon som ska svänga ut på väg 136 från Stora Rörsvägen. Bedömningen är att de planerade vägåtgärderna kommer väsentligt att höja trafiksäkerheten vid korsningen. Utformningen av den nya Stora Rörskorsningen kommer att vara anpassad för hastigheten 80 km/tim på väg 136 så att hastigheten kan bibehållas för att upprätthålla framkomligheten.

Trafikprognosen för projektet är utförd enligt två metoder, dels med en förväntad trafikutveckling bland annat utifrån ändrade körmönster och val av färdstätt, dels med en uppräknings utifrån en historisk trafikutveckling fram tills nu. Prognosen är en avvägning mellan resultaten för de två metoderna.

De åtgärder som presenteras i vägplanen är baserade på den årliga genomsnittliga trafikmängden. Det gäller till exempel vägbredd, vägslänter, korsningar och bullerskyddsåtgärder. Övriga åtgärder, utöver de som ingår i Trafikverkets uppdrag för vägplan, som exempelvis elektronisk hastighetsstyrning och reglerbara körfält behöver lyftas som utpekade brister gällande framkomlighet och säkerhet och hanteras i Trafikverkets ordinarie processer.

5) Gång- och cykelnätets utformning

Önskemål om en rakare och helt separerad cykelbana mellan Glömminge och Borgholm framförs, liksom en cykelled norrut från Stora Rörskorsningen till Rälla via kraftledningsgatan öster om väg 136.

I ett yttrande påpekas att det krävs översyn av anslutningen mellan gång- och cykelvägen på sträckan Isgärde-Rälla och Rälla-Ekerum så att det inte uppstår ett glapp vid Paviljongsvägen.

Trafikverket svarar

Ett av projektmålen är att bygga ett sammanhängande nät för gång- och cykeltrafik fransskilt väg 136, mellan Algutsrum och Borgholm, som möjliggör för oskyddade trafikanter att på ett gott och trafiksäkert sätt kunna färdas på sträckan. På sträckan mellan Isgärde och Rälla planeras det sammanhängande nätet på den västra sidan av väg 136 och kommer omväxlande gå via gång- och cykelvägar och via mindre lokalgator i blandtrafik. Att förlägga nätet på den västra sidan har valts framför den östra då det bland annat skapar en bra länk med Borgholms kommuns pågående detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl. samt att nya lokalgator på västra sidan möjliggör att flera enskilda direktutfarter kan stängas.

Övrig utbyggnad av gång- och cykelmöjligheter är en fråga som hanteras i vägplaner för angränsande etapper, vilket sker i samråd med de berörda kommunerna. En gång- och cykelväg öster om väg 136 i kraftledningsgatan från Rönnerumsvägen upp till Rälla skola är således en fråga för kommunal planering som ligger utanför vägplanen.

Vid gränsen för vägplanen i norr kommer samordning att ske med angränsande vägplan för väg 136, Rälla – Ekerum så att utformningen vid Paviljongsvägen hänger ihop. Paviljongsvägen kommer att ingå som en del i gång- och cykelstråket mellan Stora Rör och Rälla.

6) Samrådsmaterialet

Kritiken avser hur samrådsmaterialet presenterats. Materialet upplevs som svårt att läsa och att kartorna är otydliga och innehåller vissa felaktigheter. Kritik framförs mot att det inte anordnats fysiska samrådsmöten.

Trafikverket svarar

Genom att göra samrådsmaterialet i skede samrådshandling tillgängligt digitalt kunde Trafikverket nå ut till allmänheten under en tid då restriktioner rådde för fysiska sammankomster. Särskilt berörda fastighetsägare beredes möjlighet att boka tid för enskilda möten på plats utomhus eller via telefon.

Trafikverket tar till sig av kritiken gällande samrådsmaterialets utformning och har beaktat inkomna synpunkter i vägplanen.

7) Omedelbara åtgärder utanför projektet

I flera yttranden påpekas att det behövs omedelbara åtgärder utanför projektet. Följande åtgärder föreslås:

- Att det görs en övergripande analys av trafiksituationen på hela Öland, innan övriga åtgärder, förutom Stora Rörskorsningen och cykelleder, utförs.
- Sänk hastigheten på vägsträckan, under turistsäsongen till 50 km/tim.
- Gör ett övergångsställe vid Stora Rörskorsningen
- Sätt upp elektroniska hastighetsstyrningstavlor innan Stora Rörskorsningen
- Bygg en cykelbana bredvid 136:an på västra sida fram till Rönnerumsvägen där den får gå över och sedan gå i kraftledningsgatan till Rälla skola.

Trafikverket svarar

Arbetet med Stora Rörskorsningen och övriga åtgärder på sträckan Isgärde-Rälla har föregåtts av tidigare utredningar inklusive en åtgärdsvalsstudie (ÅVS, TRV 2016/104664). I metodiken för en åtgärdsvalsstudie ingår att beakta flera aktörer och intressen, även ur ett större perspektiv. En genomförd åtgärdsvalsstudie anses vara den utredning som bäst leder fram till vilka åtgärder som ska genomföras på sträckan.

I Regional transportplan för Kalmar län 2018-2019 fanns 375 miljoner avsatta för mittseparerande åtgärd på väg 136 och ett sammanhängande gång- och cykelnät separerat från väg 136. Efter en inledande utredning framkom att medlen inte var tillräckliga för att utföra mittseparerad 2+1-väg på hela sträckan som planerat. Efter vidare utredning från Trafikverket fattade Region Kalmar län beslut om ny omfattning av projektet där mittseparerad väg utgår. Målen uppfylls i stället genom åtgärder inriktade på punktinsatser. Målet om ett sammanhängande gång- och cykelnät kvarstår.

Övriga åtgärder, utöver de som ingår i Trafikverkets uppdrag för vägplan, som exempelvis sänkt hastighet, övergångsställe och elektronisk hastighetsstyrning behöver lyftas som utpekade brister gällande framkomlighet och säkerhet och hanteras i Trafikverkets ordinarie processer. De ingår således inte i det aktuella vägplanarbetet.

En gång- och cykelväg öster om väg 136 i kraftledningsgatan från Rönnerumsvägen upp till Rälla skola är en fråga för kommunal planering som ligger utanför vägplanen.

5.2.5. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Under samrådstiden i skede samrådshandling inkom 26 yttranden från berörda myndigheter, företag och organisationer.

Borgholm Energi AB

I skede samrådshandling har ett flertal samråd med Borgholm Energi AB (BEAB) hållits. Borgholm Energi AB arbetsområden omfattar elnät, fjärrvärme, vatten och avlopp, återvinning och avfall samt fastigheter. Inom projektet har flera ledningsägarsamråd hållits med Borgholms Energi AB. Borgholms Energi AB ansvarar bland annat för drift och underhåll av det kommunala belysningsnätet inom Borgholms kommun.

Flertalet samråd har rört Rälla Tallfältets vattenskyddsområde och grundvattentäkt för vilken Borgholm Energi AB är huvudman. Flera av dessa samråd har hållits gemensamt med Borgholms kommun, se avsnitt 5.2.2. Vid samråden har konstruktionsalternativ, tolererbar grundvattenbortledning i bygg- samt driftskede samt vattenskyddsåtgärder diskuterats.

Samråd har hållits med PreZero som utför renhållning och sophämtning inom Borgholms kommun på uppdrag av Borgholm Energi AB.

Borgholm Energi AB har inte inkommit med yttrande under samrådstiden.

E.ON Energidistribution AB

I skede samrådshandling har tre samråd med E.ON hållits. Samråd har gällt ledningssamordning i området och skyddsföreskrifter för kraftledningsgatan öster om väg 136.

I yttrande under samrådstiden upplyser E.ON om att de bör beställas kabelvisning i fält för att säkerställa kablarnas lägen. Inom området har E.ON både ett lokalt- och regionalt elnät, mer information bifogades till yttrandet.

För elledning i mark får byggnad inte utan ledningsägarens medgivande uppföras på närmare avstånd än 3 meter från ledningar. Inte heller får utan ledningsägarens medgivande anordna upplag, eller marknivån ändras ovanför ledningen, så att reparation och underhåll försvåras.

Markhöjden får ej förändras (höjas) under eller invid ovannämnda luftledningar. Om marknivån under ledningar planeras att ändras måste kontakt tas med E.ON för vidare diskussion.

Vid eventuella viltstängsel som kan komma att korsa våra högspänningsluftledningar måste stängslet sektioneras på ömse sidor om kraftledningen, då höga beröringsspänningar kan uppstå mellan mark och viltstängsel vid jordfel i en närbelägen kraftledningsstolpe.

Om tillfartsvägar till E:ON:s anläggningar förses med grind eller på något annat sätt förändras måste detta meddelas E.ON.

E.ON förutsätter att de restriktioner som nämns i yttrandet efterlevs samt att den kommande byggnationen inte orsakar att E.ONs anläggningar inte längre uppfyller starkströmsföreskrifterna. Vidare att det även i fortsättningen är möjligt att sköta anläggningar enligt gällande föreskrifter och standarder.

Vidare har E.ON inkommit med ett kompletterande yttrande där de uttrycker att det efter dialog med Trafikverket har förstått att lokalgatan som löper parallellt med Regionnätluftledningarna ingår i samrådet. E.ON hänvisar till tidigare yttrande. Fortsatt

gäller för väg som planeras att gå parallellt med regionnätluftledningarna, att ett avstånd på minst 10 meter från närmsta strömförande lina till närmsta väggkant uppfylls på grund av vindutsvängning med mera.

Om eventuella belysningsstolpar sätts ut längs med väg måste avstånden till E.ONs luftledningar beaktas så att de placeras på behörigt avstånd från faslinorna. Om exempelvis en 12 meter hög belysningsstolpe monteras får denna inte placeras närmre strömförande lina än 14 meter, horisontellt mått.

Trafikverket svarar

En del ledningar och kablar kommer att beröras av vägprojektet och åtgärder behöver göras för dessa. Vilka åtgärder som blir aktuella kommer att diskuteras vidare med ledningsägarna och avtal kommer att upprättas. Gällande krav, restriktioner och föreskrifter avseende t ex avstånd och elsäkerhet kommer att beaktas i den fortsatta projekteringen. I samband med byggnationen kommer en begäran av utsättning av ledningar att ske.

Enskilda vägar ingår inte i vägplanen utan hanteras genom lantmäteriförrättning. I denna process beslutas den slutliga utformningen av föreslagna lokalgator och om de ska förses med till exempel grindar eller vara upplåttna för allmänheten.

Det är inte aktuellt med viltstängsel inom vägprojektet.

Folkhälsomyndigheten avstår från att lämna synpunkter. FHM utgör inte instans för samrådsmöten gällande regionala och lokala planer.

Försvarsmakten har inget att erinra i ärendet.

Havs- och vattenmyndigheten avstår från att lämna synpunkter i ärendet.

Högsrums Fotbollsförening (HFF)

Gemensamt möte utomhus har hållits på plats vid Rällapaviljongen i skede samrådshandling för att diskutera dragningen av planerad lokalgata på fastigheten Rälla Tall 1:5.

I yttrande under samrådstiden beskriver föreningen att den dragning av ny lokalgata som presenteras i samrådsmaterialet hindrar Rällapaviljongens näringsverksamhet samt försvårar Högsrums FF:s möjlighet att använda grusytan som träningsplan. Grusytan ingår i verksamheten och nyttjas förutom som parkering och träningsplan, även vid olika publika arrangemang. Högsrums FF presenterar förslag på två alternativa dragningar av lokalgatan i sitt yttrande.

Trafikverket svarar

Efter samrådstiden har utformningen av lokalgatan diskuterats vidare med fastighetsägare, arrendator och näringsidkare. Parterna har gemensamt enats kring en föreslagen dragning av lokalgatan längs den östra långsidan av grusplanen.

Jordbruksverket har inga synpunkter i ärendet.

Kalmar länstrafik, (KLT)

I skede samrådshandling har fem samråd med KLT hållits. Vid uppföljande samråd efter samrådstiden har KLT meddelat att de vidhåller att det är motiverat att slå samman busshållplatserna *Tallhöjden* och *Stugbyn* och ersätta dessa med en ny förbättrad busshållplats inom vägplanen i höjd med Stora Rör. Den nuvarande busshållplatsen *Södra Rälla* slås även den samman och ersätts av en ny busshållplats som byggs i anslutning till ny gång- och cykelport i centrala Rälla.

Med det planerade sammanhängande nätet för gång- och cykeltrafik samt den nya gång- och cykelporten förbättras möjligheter för gående och cyklister att transportera sig till de nya busshållplatserna på ett säkert sätt. Därmed kan en något längre resväg till närmaste busshållplats accepteras.

KLT har inte inkommit med yttrande under samrådstiden.

Kretslopp Sydost

Kretslopp Sydost ansvarar för renhållning och sophämtning inom Mörbylånga kommun som endast utgör en liten del av sträckan för den aktuella vägplanen. På den aktuella sträckan inom Mörbylånga kommun finns inga fastigheter med sophämtning.

I yttrande under samrådstiden framför Kretslopp Sydost att de förutsätter att det i vägplanen sker planering för framtida avfallshantering vid eventuella förändringar av området. Detta gäller såväl tillgänglighet, säkerhet för tömningspersonal, uppställningsplatser för avfallskärl eller dylikt i enlighet med gällande renhållningsföreskrifter.

Trafikverket svarar

Efter samråd görs bedömningen att utbyggnaden av lokalgator i området, med nya anslutningar till fastigheterna, kommer att underlätta avfallshandlingen i och med att arbetet inte behöver utföras från väg 136 där lokalgator byggs.

Myndigheten för delaktighet har inga synpunkter i ärendet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avstår från att yttra sig i ärendet.

Naturvårdsverket avstår yttrande i ärendet.

Polismyndigheten Region Syd har inget att erinra i ärendet.

Postnord

I skede samrådshandling har samråd med Postnord hållits på plats i fält där Postnord har fått lämna synpunkter gällande vägutformningen och placering av postlådor med mera.

Postnord har inte inkommit med yttrande under samrådstiden.

PreZero

PreZero ansvarar för sophämtning inom Borgholms kommun på uppdrag av Borgholm Energi AB. I skede samrådshandling har samråd hållits med PreZero där de lämnat synpunkter på vägutformningen utifrån framkomligheten för renhållningsfordon.

PreZero har inte inkommit med yttrande under samrådstiden.

Region Kalmar län

I skede samrådshandling har tre samrådsmöten hållits med Region Kalmar län. I samband med utredningsarbetet under våren 2019 gällande ändrad omfattning för hela sträckan Algutsrum-Borgholm hölls samråd där Trafikverket informerade om det nya förslaget på inriktning, omfattning och tidplan. Under 2021 hölls uppföljande samrådsmöte tillsammans med Borgholms kommun och Mörbylånga kommun för att informera om det fortsatta arbetet med vägplanerna Algutsrum-Rälla.

I yttrande under samrådstiden, i skede samrådshandling, ställer sig Region Kalmar län bakom Trafikverkets förslag till vägplan, men vill påminna om betydelsen av att skydda grundvattentäkten i det fortsatta arbetet. Dricksvattenförsörjning är en grundläggande förutsättning för regional utveckling och tillväxt, varför vägdagvattnet behöver hanteras på ett sätt som minimerar riskerna för bland annat vattentäkten.

Trafikverket svarar

Vägplanens effekter och konsekvenser för flertalet olika intressen utvärderas och beskrivs utförligt i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Miljökonsekvensbeskrivningen måste godkännas av länsstyrelsen för att vägplanen ska kunna fastställas. Grundvattnets kvalitet och kvantitet har utpekats som särskilt viktiga intressen på Öland och beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen för vägplanen.

Rällaskogens vänner

I yttrande under samrådstiden uttrycker föreningen att åtgärder för Stora Rörvägen och Stora Rörs korsningen bör behandlas som ett separat projekt och hanteras fortare. En tydligare prioritering av cykelleder behöver också göras än det förslag som anges i vägplanen vilket inte anses tillräckligt. Lösningen med blandtrafik på lokalgator anses inte vara ett bra alternativ. En helt separerad cykelled bör byggas hela vägen längs väg 136 mellan Glömminge och Borgholm. Utöver detta behövs även en cykelled i på östra sidan av väg 136 i kraftledningsgatan från Rönnerumsvägen till skolan i Rälla.

Föreningen påpekar att fyrstegsprincipen måste tillämpas och att det behövs göras en övergripande analys av transportsystemet från fastlandet och hela vägen mellan norra och södra udden. Alla andra åtgärder än Stora Rörs utfarten och cykelleder bör vänta till dess att en sådan övergripande analys och plan för hela Öland finns framme. Föreningen är kritiska till att förslaget är utformat efter en föråldrad syn på trafikutveckling som förespås öka utan att utvecklas. Alternativa transportsätt beaktas inte.

Förslaget anses inte öka trafiksäkerheten på sträckan mellan Isgärde och Rälla. Säkerheten ökar inte eftersom nio vägkorsningar blir kvar vilka får ökad trafik. Farorna kvarstår eftersom hastigheten 80 km/tim bibehålls. Hastighetsbegränsningar bör genast införas. Väg 136 behöver ha flexibel hastighetsbegränsning.

Föreningen uttrycker att samrådsmaterialet är undermåligt presenterat och måste bli tydligare och mer lättillgängligt. Att inte samrådsmöten med allmänheten på plats har hållits kritiserar.

Förslaget anses innebära försämringar för kollektivtrafiken. Busshållplatserna bör vara kvar och det föreslås att en ny busshållplats ska inrättas vid Mor Helenas väg.

Kultur- och naturmiljö är värden som måste bevaras och skyddas. Samtidigt ska naturen göras tillgängligt för många utan att landskapet förfulas eller förstörs.

Trafikverket svarar

Trafikverket arbetar enligt en lagstadgad planläggningsprocess för vägplan. Trafikverket har fått i uppdrag ta fram vägplan för väg 136 på sträckan Isgärde-Rälla. Det är därmed inte möjligt att bryta ut en enskild åtgärd, som Stora Rörskorsningen, som ingår i ett större sammanhang och hantera den som ett separat projekt. Övriga omedelbara åtgärder, utöver de som ingår i Trafikverkets uppdrag för vägplan, som exempelvis sänkt hastighet och elektronisk hastighetsstyrning för flexibel hastighetsbegränsning behöver lyftas som utpekade brister gällande framkomlighet och säkerhet och hanteras i Trafikverkets ordinarie processer och inte ingå i den aktuella vägplanen.

Ett av projektmålen är att bygga ett sammanhängande nät för gång- och cykeltrafik frångående väg 136 längs hela sträckan mellan Algutsrum och Borgholm. Utbyggnad av gång- och cykelnätet på sträckorna utanför aktuell vägplan är en fråga som hanteras i vägplanerna för de angränsande etapperna, vilket sker i samråd med berörda kommuner. Gång- och cykeltrafiken planeras att omväxlande ledas via gång- och cykelvägar och på lokalgator i blandtrafik. Trafikverket har gjort bedömningen att det, utifrån ett trafiksäkerhets- och samhällsekonomiskt perspektiv, är rimligt att tillåta gång- och cykeltrafik även på lokalgator med begränsad biltrafikmängd och låg hastighet.

Inom vägplanen för väg 136, Isgärde-Rälla, planeras det sammanhängande nätet för gång- och cykeltrafik anläggas på den västra sidan av väg 136 och kommer omväxlande gå via gång- och cykelvägar och via mindre lokalgator i blandtrafik. Att förlägga nätet på den västra sidan har valts framför den östra då det bland annat skapar en bra länk med Borgholms kommuns pågående detaljplan Stora Rör 2:1 m.fl. samt att det möjliggör att flera enskilda direktutfarter kan stängas. En gång- och cykelväg öster om väg 136 i kraftledningsgatan från Rönnerumsvägen upp till Rälla skola är en fråga för kommunal planering som ligger utanför vägplanen.

Fyrstegsprincipen är Trafikverkets arbetsstrategi som tillämpas för att säkerställa god resurshushållning i projekt och för att åtgärder ska bidra till en hållbar samhällsutveckling. Där studeras bland annat om resultat kan uppnås utan markintrång eller ombyggnation. Fyrstegsprincipen är en del i den metodik som använts för Trafikverkets åtgärdsvalsstudier. En genomförd åtgärdsvalsstudie leder fram till vilka åtgärder som ska genomföras på sträckan. Fyrstegsprincipen har således tillämpats för den åtgärdsvalsstudie (ÅVS, TRV 2016/104664) som ligger till grund för arbetet med vägplanen för sträckan Isgärde-Rälla.

I vägplanen ingår förslag på trafiksäkerhets- och framkomlighetshöjande åtgärder för Stora Rörskorsningen. Bedömningen är att de planerade vägåtgärderna kommer väsentligt att höja trafiksäkerheten vid korsningen. Utformningen av den nya Stora Rörskorsningen kommer att vara anpassad för hastigheten 80 km/tim på väg 136 så att hastigheten kan bibehållas för att upprätthålla framkomligheten.

I vägplanen ingår förslag på nya lokalgator vilka gör det möjligt att stänga flertalet direktutfarter från fastigheter till väg 136. Att stänga direktutfarter bidrar till att öka trafiksäkerheten och framkomligheten på väg 136. Samtliga enskilda direktutfarter

kommer inte att kunna stängas på sträckan, men varje stängd direktutfart medför en reduktion av risknivån på väg 136. De lokalåtgärder som presenteras i vägplanen har bedömts vara motiverade ut ett samhällsekonomiskt perspektiv. Åtgärden är ett kostnadseffektivt sätt att kombinera två intressen, gång- och cykellänk och stängning av direktutfarer, utan att ta upp mer mark än nödvändigt.

Genom att göra samrådsmaterialet i skede samrådshandling tillgängligt digitalt kunde Trafikverket nå ut till allmänheten under en tid då restriktioner rådde för fysiska sammankomster. Det gjorde det möjligt för intressenter på annan ort, utan möjlighet att resa, att få tillgång till informationen digitalt. Särskilt berörda fastighetsägare beredes möjlighet att boka tid för enskilda möten på plats utomhus eller via telefon. Trafikverket tar till sig av kritiken gällande samrådsmaterialets utformning och har beaktat inkomna synpunkter i vägplanen.

Kalmar länstrafik (KLT) ansvarar för planeringen av den lokala kollektivtrafiken vilket omfattar beslut om befintliga och nya busshållplatser. Bedömningen är att det är motiverat att slå samman mindre nyttjade busshållplatser på sträckan och ersätta dessa med nya busshållplatser med ökad standard i syfte att förkorta restiden för kollektivtrafiken. Efter samrådstiden har uppföljande samråd med KLT hållits där de ombetts att göra en förnyad bedömning gällande antalet busshållplatser på sträckan. KLT vidhåller att det är motiverat att slå samman busshållplatserna Tallhöjden och Stugbyn och ersätta dessa med en ny förbättrad busshållplats inom vägplanen i höjd med Stora Rör. Den nuvarande busshållplatsen Södra Rälla slås även den samman och ersätts av en ny busshållplats som byggs i anslutning till ny gång- och cykelpart i centrala Rälla. Förbättringen av gång- och cykelnätet kommer att gynna kollektivtrafiken då det blir säkrare och lättare att nå busshållplatserna. Bedömningen är att ett något längre avstånd till närmaste busshållplats kan accepteras givet att det finns en säker transportväg.

Vägplanens effekter och konsekvenser för flertalet olika intressen, däribland kultur- och naturmiljö, utvärderas och beskrivs utförligt i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Miljökonsekvensbeskrivningen måste godkännas av länsstyrelsen för att vägplanen ska kunna fastställas.

Skogsstyrelsen, Kalmars distrikt avstår från att yttra sig i ärendet.

SMHI

I yttrande under samrådstiden meddelar SMHI att de inte har synpunkter i ärendet och hänvisar till yttrande från 2017-06-30. Där det framhålls att vid all planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet med exempelvis ändrade nederbördsförhållanden och ökade lufttemperaturer.

Statens geotekniska institut, SGI avstår från att yttra sig.

Stora Rörs Intresseförening

I yttrande under samrådstiden efterfrågar föreningen omedelbara trafiksäkerhetsförbättringsåtgärder vid Stora Rörs korsningen. Dessa bör utföras utanför vägplanen, eftersom vägplaneprocessen tar för lång tid. I väntan på att korsningen byggs om bör omedelbara åtgärder vidtas för att sänka hastigheten vid korsningen. Föreningen

efterfrågar att hastigheten begränsas till 50 km/tim i båda färdriktningar vid nedfarten till Stora Rör.

Hastighetskameran bör flyttas fram till strax före avfarten till Stora Rör på sträckan Borgholm-Färjestaden då de inte anser att den har någon effekt vid nuvarande placering efter korsningen.

Föreningen anser att förslag med ny korsning mot Stora Rör är bra. Man önskar vidare att Trafikverket snabbar på processen och prioriterar ny cykelled och korsning Stora Rör.

Trafikverket svarar

Trafikverket arbetar enligt en lagstadgad planläggningsprocess för vägplan. Trafikverket har fått i uppdrag ta fram vägplan för väg 136 på sträckan Isgärde-Rälla. Det är därmed inte möjligt att bryta ut en enskild åtgärd, som Stora Rörskorsningen, som ingår i ett större sammanhang och hantera den som ett separat projekt. Övriga omedelbara åtgärder, utöver de som ingår i Trafikverkets uppdrag för vägplan, som exempelvis sänkt hastighet behöver lyftas som utpekade brister gällande framkomlighet och säkerhet och hanteras i Trafikverkets ordinarie processer och inte ingå i den aktuella vägplanen.

I vägplanen ingår förslag på trafiksäkerhets- och framkomlighetshöjande åtgärder för Stora Rörskorsningen. Bedömningen är att de planerade vägåtgärderna kommer väsentligt att höja trafiksäkerheten vid korsningen. Utformningen av den nya Stora Rörskorsningen kommer att vara anpassad för hastigheten 80 km/tim på väg 136 så att hastigheten kan bibehållas för att upprätthålla framkomligheten.

I vägplanen föreslås att kamera för automatisk trafiksäkerhetskontroll (ATK) som är placerad söder om den befintliga Stora Rörskorsningen ska flyttas till ett nytt läge längre norrut. Vidare föreslås att ATK som är placerad i Rälla ska flyttas till ett nytt läge norr om korsningen mellan väg 136 och Rönnerumsvägen. De föreslagna placeringarna redovisas på illustrationskartorna.

Stugbyns Samfällighetsförening

I yttrande under samrådstiden framgår att medlemmarna inom Stugbyns Samfällighetsförening motsätter sig att de två hållplatserna mellan Stora Rör och stugbyn Rälla tas bort eftersom de används dagligen under skoltid för skolungdomar och av vuxna som pendlar med buss. Busshållplatserna användes givetvis även av sommarboende inom stugbyn.

Trafikverket svarar

Kalmar länstrafik (KLT) ansvarar för planeringen av den lokala kollektivtrafiken vilket omfattar beslut om befintliga och nya busshållplatser. Bedömningen är att det är motiverat att slå samman mindre nyttjade busshållplatser på sträckan och ersätta dessa med nya busshållplatser med ökad standard i syfte att förkorta restiden för kollektivtrafiken. Efter samrådstiden har uppföljande samråd med KLT hållits där en förnyad bedömning gjorts gällande antalet busshållplatser på sträckan. KLT vidhåller sin bedömning att det är motiverat att slå samman busshållplatserna Tallhöjden och Stugbyn och ersätta dessa med en ny förbättrad busshållplats inom vägplanen i höjd med Stora Rör. Den nuvarande busshållplatsen Södra Rälla slås även den samman och ersätts av en ny busshållplats som byggs i anslutning till ny gång- och cykelpart i centrala Rälla.

Förbättringen av gång- och cykelnätet kommer att gynna kollektivtrafiken då det blir säkrare och lättare att nå busshållplatserna. Bedömningen är att ett något längre avstånd till närmaste busshållplats kan accepteras givet att det finns en säker transportväg.

Svenska kraftnät har inga synpunkter i ärendet då de inte har några anläggningar, planer eller intressen som berörs av planförslaget.

Sveriges geologiska undersökningar, SGU

I yttrande under samrådstiden hänvisas till SGU:s allmänna riktlinjer.

Telia Company AB

I skede samrådshandling har samråd hållits med Telia Company AB i egenskap av ledningsägare i området.

Telia Company AB har inte inkommit med yttrande under samrådstiden.

Ölandspartiet

I yttrande under samrådstiden framhåller Ölandspartiet att de underkänner det samrådsförfarande som ägt rum under innevarande år då pandemin hindrat berörda från att delta i samrådsmöten och kräver omtag av samrådsmötena när pandemin är över.

Det framhålls att det är brådskande att få en trafiksäker korsning mellan väg 136 och nerfarten till Stora Rör. Vidare anser Ölandspartiet att det behövs en cykelväg skild från 136:an från nuvarande Stora Rørsnedfarten öster om väg 136 längs kraftledningen bort mot skolan och med anslutning till Rälla.

Partiet anser att de framhållna punkterna är angelägna och därför bör brytas ut ur vägprojektet och genomföras snarast medan övriga åtgärder på denna sträcka av väg 136 kan anstå tills en helhetsbild av den framtida trafiken mellan fastlandet och norra Öland finns.

Trafikverket svarar

Samrådsmaterialet i skede samrådshandling fanns tillgängligt digitalt på Trafikverkets webbsida. Därmed kunde Trafikverket nå ut till allmänheten under en tid då restriktioner rådde för fysiska sammankomster. Särskilt berörda fastighetsägare bereddes möjlighet att boka tid för enskilda möten på plats utomhus eller via telefon. Bedömningen är att Trafikverket därmed fullgjort sitt åtagande.

I vägplanen ingår förslag på trafiksäkerhets- och framkomlighetshöjande åtgärder för Stora Rörskorsningen. Bedömningen är att de planerade vägåtgärderna kommer väsentligt att höja trafiksäkerheten vid korsningen. Utformningen av den nya Stora Rörskorsningen kommer att vara anpassad för hastigheten 80 km/tim på väg 136 så att hastigheten kan bibehållas för att upprätthålla framkomligheten.

Trafikverket arbetar enligt en lagstadgad planläggningsprocess för vägplan. Trafikverket har fått i uppdrag ta fram vägplan för väg 136 på sträckan Isgärde-Rälla. Det är därmed inte möjligt att bryta ut en enskild åtgärd, som Stora Rörskorsningen, som ingår i ett större sammanhang och hantera den som ett separat projekt.

En gång- och cykelväg öster om väg 136 i kraftledningsgatan från Rönnerumsvägen upp till Rälla skola är en fråga för kommunal planering som ligger utanför vägplanen.

Trafikverket, Box 543, 291 25 Kristianstad.

Besöksadress: Karlstorpsvägen 16, Kalmar

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00